

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De vanitate et miseria humane vite. liber d[omi]ni
Joha[n]nis tritemij abbatis spanhemen[sis] ordinis diui
patris benedicti**

Trithemius, Johannes

Moguntina, 1495

Qualis vite sit assumenda institutio. Cap[itulum] iiii.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00040426-7

Qualis vite sit assumenda

Instituto.

Resentis vite breuitas nos **Cap. iiii.**

admonet: ne tēpus penitentie cōcessum inutiliter expendamus. Eniuero meat irreuocabile tempus: et dies que sine fructu boni operis

ut breuis

Tempus p[er] n[on] u[er]it[er]

lactura sumptus u[er]it[er]

expenditur: rationi obnoxia censetur. Jam em̄ tēpus acceptabile est: in quo bonū sine intermissione operari p[er]cipimur: p[er] quo premia eterna cōsequamur. Focua est et prozsus damnabilis iactura tēporis: quādo in modico laborantes. requitē p[er]mereri possumus eternā. Dis itaq[ue] homo salutis sue studiosus. sumope caueat: ne tēpus sibi cōcessum inutiliter pdat. Nūc em̄ tempus laborandi est: post mortē nemo laborare iā poterit: quādo om̄is actio meritoria cessabit. **Unusquisq[ue] ergo vite institutionē suo statui cōuenientem nūc eligat: in qua tempus acceptabile nō amittat.** Quicūq[ue] autē p[ro]positū sancte cōuersationis assumere decreuerit: conciliū sapientis diligenter cōsideret dicentis. **Fili accedens ad seruitutē dei sta in timore: et p[re]para animā tuā ad tentationē. Nemo em̄ p[er]seuerare in bono p[ro]posito sufficit: qui patientiā sollicite non custodit.** Unde et alibi dicit. **Nisi te constanter tenueris in timore dei: cito subuertetur domus id est cōscientia tua.** Scriptū est em̄ de homine: quomā nunq[ue] in eodē statu p[er]manet. **Jam emendatoris vite p[ro]positū spiritu feruente arripit: et post modicū iterū tepescens. in negligentias pristinas denno cadit.** Jam vsq[ue] ad lachrymas feruet deuotio: et post horā torpor frigidus mentē totaliter occupat. Quādo feruor spiritus adest magna proponimus: quādo succedit tentatio: boni p[ro]positi statim obliuiscimur. **Sed nunq[ue] fuit firmū emendacōnis p[ro]positū: qd̄ tam facile potuit amitti.** Stultus em̄ ut luna mutatur: sed uir sapiens in sancto p[ro]posito stabilis p[er]manet. **Sūt multi q̄ tpe pacis et trāquillitatis deuotionē magnam exhibent: sed mox ut tentatio aliq̄ ori ceperit: ois eoz[um] deuotio funditus perit.**

per seuerandū in bono p[ro]posito

Timor.

Acti. 2.

paris m[er]it[us] = m[er]it[us] de h[ab]itu = m[er]it[us] custodia

Job. 13.

Spiritus feruens

Tentatio

propositi infirmitas

Acti. 27

1.

B ij

2. cor. 6.

arru

negligentia

lure d.

221. 48. 4

Pr. 28. vii

Prov. 28.

Timoris fructus
timor

sollicitudo
multiplicata
partia bal-
nomia.

quod in terra
quod in terra
na

renouatio
na

Infirmi aures
parauit

infirmi aures
parauit

Confitentur dño cū benefecerit eis: cū autē sup eos ad-
ueritas aliqua irruerit: nō solū deuotionē pristinā abij-
cūt: sed qđ grauius est ad murmurandū contra deū inar-
descūt. Et sunt nōnulli q̄ sub tribulacōne aliqua constitu-
ti. p̄ sedulas oracōnes ad deū confugūt: sed mox ut tribu-
lacōnis aura trāsierit: om̄is à memoria eoz̄ deuotio rece-
dit. Et sunt nōnulli q̄ nec prosperis elati nec depressi ad-
ueris. stabiles in timore dei p̄manent: q̄ in secundis timo-
rem: in cōtrarijs seruāt patientiā. Hi soli recte corā deo
ambulāt: q̄ in om̄ibus gratias agentes: domus conscia
entis sue in timore semp̄ edificāt. De qualibus vir sapiens
dicit. Beatus homo qui semp̄ est pauidus: q̄ autē men-
tis est dure: corruet in malum. Quicūq; igitur in sancta
cōuersatione p̄ficere desiderat: quicūq; venire ad eterna
gaudia festinat: a timore dñi et custodia sui nō recedat.
Eniuero si timorē et sollicitudinē sp̄ialis uite ad momen-
tum abiecerit: si corpoream menti sue aduiserit: in sancto
 proposito non diu p̄manebit. Nulla em̄ negligentia a deo
parua est: que nō crescat si cōtemnatur. Oportet itaq; sa-
lutis p̄prie amatorē locū patientie induere: et om̄es ne-
gligencias (quantū possibile est homini) cauere: ne dum
se p̄fecisse confidenter existimat: paulatim p̄ incuriam tes-
p̄scat. Cū autē p̄seuerare in eodem statu homo diu non
valeat: etiam quotidie si lapsus fuerit resurgat. Ad bonū
sanctiq; p̄positū habitum non potest homo p̄tingere: nisi
affectū studeat quotidie renouare. Non multis datū est
in solem irruerentis oculis posse intuitum figere: sed
his tantū hoc munus a deo cōceditur: quoz̄ cōuersatio
p̄ aquilā designatur. Hi sunt viri sancti atq; p̄fecti: q̄ deū
sup om̄ia diligentes. nihil terrenū ambiūt: nihil carnale
concupiscūt. Hi tales mentis sue oculos a radijs veri so-
lis nunq; retrahūt: nisi cū necessitati corporis condescen-
dūt. Obrutus in solem vere splendiserū dirigūt: quoniā
mentis sue oculos sine intermissione ad celestia sustollūt.

Hos vero infirmi homunciones paruis auiculis cōpa-
randi. qui oculos nostros in solem more agule nō possunt

randi. qui oculos nostros in solem more agule nō possunt

randi. qui oculos nostros in solem more agule nō possunt

Ex. 6.

Simil.

Luc. 10

Mat. 7.

manus

quod

quod

quod

quod

15.

mus defigere: curemus saltem illos frequenter eleuare: ut quotiens visum mentis p aliquā necessitatē corporeis a celestiu speculatione reflectimus: totiens ad eoz contem plationē resurgamus. Nemo em̄ repente fit summus: sed certis gradibus ad sublimia pfectionis ascenditur. **Pr**ima vero spūalis vite difficultas incipientibus obijatur: que a proficientibus paulatim superatur: a pfectis om̄ino repellitur. Nemo autē proficere vnq̄ potuit: qui non prius ordine debito incepit. Et multi quidē emendationem prauē cōversationis incipiūt: q̄ tamen ad pfectū nō attingūt: qm̄ peccata que hodie vident deplangere: cras deuonō verentur ppetrare. Sed debile penitendi ppositū: qd̄ totiens p nouū infringitur peccatū. Vult surgere piger et non vult: et sepe dum velle suū differre nō metuit: et tempus et posse pariter amittit. Sicut se in lectulo prauē cōsuetudinis: quā infringere dum negligit: sibimetip̄i quandā peccādi necessitatē facit. Om̄is em̄ qui facit peccatum: seruus peccati efficitur. Eniūero qui p gratiā del stare si voluisset ante casum poterat: surgere post ruinam iam facile non p̄mittitur. Consuetudo nāq̄ peccati lapsū deprimit: quē surgere sine speciali dei gratia non p̄mittit. Quot hodie inueniuntur peccatores auari, adulteri, fornicatores, inimūdi, et his similes: qui praua et diuturna consuetudine captiui iugū diaboli proponūt euadere: et tamen de seruitute tyrannica se nequeūt liberare. Dū em̄ consuetudini male non resistitur: quedā necessitas generatur. **Op**ortet autē emendationis vite ppositū cū magna fortitudine assumere: qm̄ si patientia cōtinua defuerit: voluntas hoīs cito vacillabit. Unusquisq̄ ergo in suo statu p̄ficere cupiens, mentē induat veluti petra durissimā: nō ut consilijs sanioribz recalcitret: sed malis suggestionibz fortissimo animo resistat. Securitas em̄ periculo proxima est.

Quā multa et varia nos a san

cto proposito retrabant et a penitentie fructu impediāt.

Cap. v.

B iij

*ordo in gra-
Eubus tribus
paritatem*

*Proximitate
Frigida*

*Consuetudo
Prava*

*Seruitus
Diaboli*

*Consuetudo
Prava
30*

*Consuetudo
male resistenda*

*Voluntas quies
et in se
astillu*

*Quod prope
sine summo*